

Godmorgen.

Mit navn er Morten Kyst og vil gerne byde Jer alle sammen velkommen til den temadag, der primært vil handle om det nye begreb

Privatinstitutioner !

Jeg vil gerne rette en særlig velkomst til minister for forbruger- og familieanliggender, Lars Barfoed, som uden megen betænkningstid sagde ja til at komme og tale ved denne temadag.

Vi får en ganske komprimeret dag i dag. Inden kl. 16 vil der være ikke færre end 8 oplæg. Så det vil nok kræve en smule disciplin både fra oplægsholderne og Jer, hvis tidsplanen skal holde.

I DLO og generelt i ”den selvejende daginstitutionerbranche” har denne her lov været omgærdet med meget stor interesse.

Ikke fordi selvejende daginstitutioner gerne vil være privatinstitutioner og komme til at tjene penge på driften.

Men fordi denne lov af mange er blevet betragtet som et muligt bud på en løsning af de eksistentielle problemer som alt for mange selvejende daginstitutioner har oplevet, stadig oplever og måske desværre også vil opleve i fremtiden.

Indenfor de sidste 3 år vil jeg tro der er lukket eller kommunaliseret omkring 10 % af de selvejende daginstitutioner – eller ca. 150 institutioner. Nogle af tilfældene er sagligt begrundede som følge af nedgang i børnetallet eller andet, men i mange situationer opleves det som om at, man særligt er ude efter de selvejende daginstitutioners status som selvejende.

Derfor er der noget forfriskende og forjættende i det ”pengene- følger-barnet-princip”, som er indbygget i denne lov.

Altså: Hvis kommunen vil lukke en institution – eller hvis kommunen ikke vil indgå en driftsaftale med en selvejende institution eller en puljeordning – Jamen så søger man da bare godkendelse, bliver godkendt og går i gang (eller fortsætter) som privat. Kan man holde på ungerne eller tiltrække ny, følger pengene med helt automatisk.

Til Lars Barfoed vil jeg gerne sige, at dette princip er meget spændende og vi er glade for at det nu er indført i Danmark. Du og din forgænger har sagt til os, at denne lov vil være en fordel for de selvejende institutioner, fordi den vil forstærke de selvejendes forhandlingsposition overfor kommunerne.

Vi håber I har ret, men her 4 dage før loven træder i kraft kan vi godt være meget i tvivl – fordi:

- 1) I bemærkningerne til loven står der at kommunerne KAN kræve en bankgaranti på hvad der svarer til f.eks. 3 måneders drift. Det viser sig, at langt de fleste kommuner ønsker at gøre brug af denne mulighed for leverancesikkerhed. Og det har mange små lokale initiativtagere meget vanskeligt ved at leve op til – og så klinger pludseligt lidt hult, det du sagde ved fremsættelsen af loven, at hvis kommunen eksempelvis vil lukke den eneste børnehave i landsbyen, ja så kan forældrene bare vælge at fortsætte den i privat regi.
- 2) Reglerne siger, at kommunerne i sine godkendelseskriterier skal stille de samme krav til privatinstitutioner som til de øvrige dagtilbud i kommunen. At dømme ud fra nogle af de godkendelseskriterier jeg har set, vil det i mange tilfælde betyde at den private driftsherre forpligtes til at drive en privatinstitution, der stort set ikke må adskille sig fra de kommunale på nogen måde.

Altså – vi ser en buket roser, men ser også at den har nogle grimme torne. Hvis vores billede holder – at kommuner der har lidt for svært ved at lade pengene slippe, så de kan følge barnet – håber vi du vil være åben overfor relativt hurtigt at kigge på erfaringerne, og om nødvendigt skride til handling.

Dagens store emne er Privatinstitutioner – og det er også regeringens eller ministerens forventninger til dette fænomen, som det er aftalt, at du Lars Barfoed, skal tale om.

Men når vi nu har dig – hér i denne kreds – så vil jeg altså ikke undlade at tvangsindlægge dig til at lægge ører til en lille klagesang vedr. den del af den nye lov der handler om selvejende daginstitutioners ret til at administrere sig selv.

I DLO gik vi sammen med de regnskabsførende paraplyorganisationer på et tidspunkt til Folketinget med beskeden om, at forældres samlede valgmuligheder ikke ville blive forbedret kun ved at åbne op for privatinstitutioner. For hvad ville det samlet set hjælpe at der kommer nogle ganske få private institutioner, hvis der samtidig lukkes eller kommunaliseres et stort antal selvejende. Det ville der samlet set faktisk blive færre valgmuligheder af – og mindre privat engagement.

Folketingets svar på dette har været, at de selvejende med den ny lov nu får ret til egen administration – og et administrationsbidrag til dette.

Dette vil principielt også være en styrkelse af området – og selve lovteksten hilser vi meget velkommen.

Fordi det er meget vigtigt for selvejer-følelsen, at man administrerer sig selv.

Betaling i form af et administrationsbidrag er helt centralt, da det at være selvejende og tilknyttet en paraplyorganisation eller anden form for bagland er en vigtig forudsætning for at kunne vedligeholde værdigrundlaget.

I lovændringen blev Familie og forbrugsministeren bemyndiget til at fastsætte administrationsbidragets størrelse, hvilket er sket i en bekendtgørelse. Indholdet i denne bekendtgørelse er vi skuffede over – og vi er ærgerlige over, at vi ikke har haft mulighed for at være inddraget i den nærmere fastsættelse af satser og principper. Vi har en fornemmelse af, at der er blevet taget mere hensyn til den store Part – Kommunernes Landsforening – end af den lille part, de selvejende daginstitutioner. Resultatet kan godt være, at der så alligevel ikke sker en styrkelse af det selvejende område, men måske ligefrem til forringelse.

Ministeren fastsætter nemlig i bekendtgørelsen:

De kommuner, der i dag betaler langt mindre end det koster at administrere, kan fortsætte med det.

De kommuner, der i dag ikke betaler administrationsbidrag, skal give 2,1 % i bidrag til de selvejende daginstitutioner, der ønsker selv at administrere

Vore paraplyorganisationer havde i lovens forarbejder udarbejdet en oversigt til ministeriet, om hvad administrationsbidraget er i gennemsnit ud fra kommunalt godkendte regnskaber. Vor undersøgelse viste 2,37 – 2,38 %. En uvildig undersøgelse fra Deloitte i 1994 viste 2,7 - 2,8 %. Når ministeren så nu fastsætter 2,1 %, er der i realiteten tale om en forringelse af forholdene for selvejende daginstitutioner.

Det er et mærkeligt fænomen og udtryk for monopol, at selvejende skal have så svære betingelser for at få en modydelse/betaling for at levere daginstitutionspladser til kommunen. Det er konkurrenceforvridning der er til at tage og føle på. Og vi vil så mindeligt bede dig Lars Barfoed om at tage dig personligt af sagen, så vi kan få ordnede forhold.

Så blev dette også sagt,

Jeg håber vi får en rigtig god og informativ dag - og jeg vil som dagens ordstyrer endnu en gang byde Lars Barfoed velkommen – ordet er dit.